

סמ"ר רוזנטל דב ("רוזי")

2133159

בן לאה ושמואל

נולד ב- י"ב אדר תשי"ג 27.2.1953

התגייס לצה"ל במאי 1971

שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)

נפל ב- כ"ו תשרי תשל"ד 22.10.1973

בקרבת על החרמון.

בעל "עיטור המופת".

רוזנטל דב

דב (רוזי), בן לאה ושמואל ז"ל, נולד ביום י"ב באדר תשי"ג (27.2.1953) בכפר סבא. בגלל מקצועו של אביו נדדה המשפחה ממקום למקום ודב למד בבתי ספר שונים. לבסוף השתקעה המשפחה בתל-אביב ודב סיים את לימודיו בבית-ספר תיכון עירוני ערב. בתקופת לימדיו היה פעיל בגדנ"ע, וכן היה חבר בתנועת "הצופים", תחילה ואח"כ כמדריך. עם חבריו לגדנ"ע ולצופים השתתף בעשרות צעדות מאורגנות ובטיולים ברחבי הארץ. תמיד היה הוא מארגן את הטיולים, קובע את המסלול ודואג לכל דבר. בטרם גיוסו ניצל את הזמן שנותר לו לעבודות שליחות שונות ואת הכסף שהשתכר נתן להוריו.

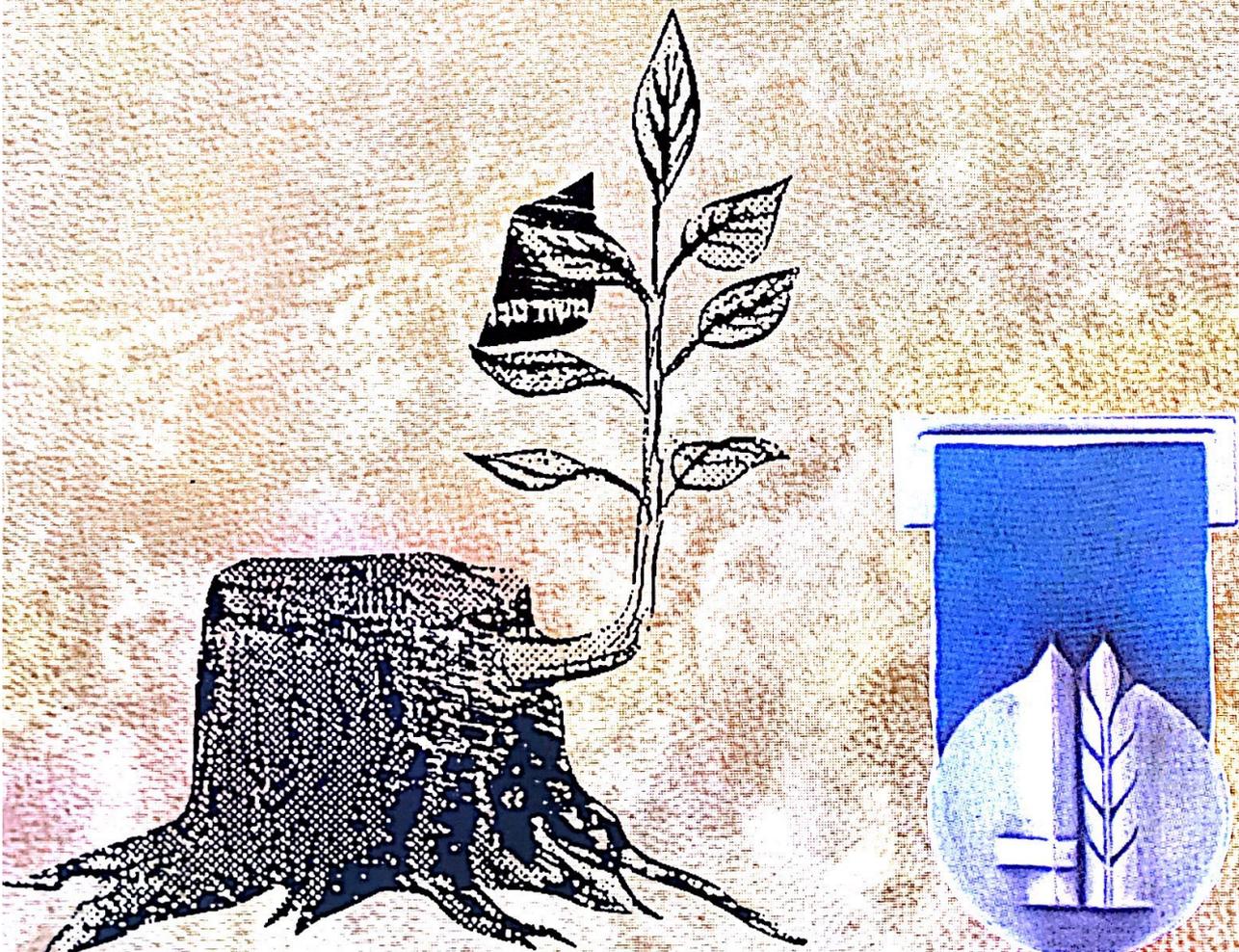
דב גויס לצה"ל בתחילת מאי 1971 והתנדב לחטיבת גולני. לאחר הטירונות שבה הוסמך כלוחם מן המניין, עבר קורס מ"כים כחניך מצטיין, ושירת זמן מה בסיירת החטיבתית. עם גזודו השתתף בהחזרת השקט לעיר עזה ולרצועה ועל פעילותו שם הוענק לו "אות השירות המבצעי". כשפרצה מלחמת יום הכיפורים היה רוזי אמור לצאת לביתו לחופשת מחלה בשל נקע ברגל. אך הוא סרב לעזוב את חבריו ויחד עמם עשה את הדרך מרצועת עזה אל עבר רמת הגולן כשהמטרה – לכבוש מחדש את מוצב החרמון. דב השתתף בקרבות רבים שניטשו בכל רחבי רמת-הגולן ומפקדו סיפר כי דב "נלחם באומץ, בגבורה, במסירות ובהקרבה". הסורים שהעריכו את חשיבותו האסטרטגית של מוצב החרמון הזרימו כוחות רבים אל מוצב החרמון הזרימו כוחות רבים אל המוצב וסביבתו והתבצרו בו היטב.

כיפתו הנישאה של המוצב חלשה על כל סביבותיה וחיילי קומנדו סורים הסתתרו בנקיקי הסלעים וציפו לחיילי גולני. ביום כ"ו בתשרי תשל"ד (22.10.1973) החל הקרב. חיילי גולני עלו במעלה הדרך עמוסים לעייפה ציוד לחימה. סיפר אחד הלוחמים בתארו את הקרב שניטש: "מצאנו את עצמנו מוקפים בטבעת של אש, כל ירייה שלהם הייתה צליפה.

הכדורים שרקו שריקות מפחידות, אבל לא הייתה ברירה - קפצנו קדימה. נלחמנו ברימונים, אפילו בסכינים". אחד הלוחמים שקפצו קדימה ונפלו חלל היה דב. על מעשי גבורתו באותו יום, הוענק לו "עיטור המופת" וזו לשון כתב העיטור: "ביום 22 באוקטובר 1973, בקרב על החרמון, הובילה פלוגה ג' לגבעה 17. כשהתחילו לירות עליה מגבעה 16 שלחה פלוגה ג' לגבעה 16 חוד מפלוגה א', שסמ"ר דב רוזנטל נמנה עליה. הם התחילו לעלות על הגבעה ונתקלו בעמדה סורית. ההיתקלות הייתה בחושך, והכוח השיב אש אל מקומות הירי לפי הרשף. סמ"ר דב רוזנטל ז"ל דילג קדימה כדי לאכן את הצלפים. תוך כדי תצפית נפגע מאחד הצלפים, אך התרומם שנית כדי לדווח היכן הצלפים, ואז נורה ונהרג. במעשה זה גילה אומץ לב ותושייה למופת". דב הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בקרית-שאול. השאיר אחריו אם ושני אחים.

לאחר נולו הועלה לדרגת סמל ראשון. שמו של דב הונצח על גבי אנדרטה, שהוקמה בשיכון צבא הקבע שבקרית-שולם. תיאור מעשי גבורתו מובא בגיליון "במחנה" המיוחד, שיצא לאור לרגל חלוקת העיטורים. כן כלולים דברים עליו ולזכרו בחוברת "לוחמי גולני במעשי עוז ומופת", ובחוברת "לא המילים מדברות על המוות".

יהי זכרו ברוך.

נפילת מוצב החרמון (שבת, 6 באוקטובר 1973)

מוצב כתף החרמון היה הגדול במוצבי צה"ל בחזית הצפון. בגלל חשיבותו האסטרטגית, גובהו ומיקומו היו בו מתקני התרעה, תצפית ובקרה מתוחכמים של חילות הקשר והאוויר. הוא נבנה בשלושה מפלסים, הראשון שבהם תת-קרקעי ועליו שכבת פיצוץ (שכפ"ץ) בנויה מרשתות ברזל ממולאות באבנים (גביונים). ביום הכיפורים תשל"ד, 6 באוקטובר 1973, היו במוצב 60 חיילים. 14 מהם לוחמים: מפקד המוצב ו-13 חיילים מגדוד גדעון של חטיבת גולני, ו-46 חיילים מחילות הקשר, האוויר והמודיעין. 6 מהם היו בתצפית מחוץ למוצב. לוחמי מוצב החרמון הישראלי היו הראשונים אשר שילמו את מחיר ההפתעה האסטרטגית והטקטית של מלחמת יום-כיפור. לאחר הפגזה כבדה נחתו בסמוך למוצב בארבעה מסוקים שתי פלוגות חיילי קומנדו סורים, שחטמו באש חזקה את כל דרכי הגישה אל המוצב, בשעה ששתי פלוגות נוספות של צנחנים וחי"ר תקפו רגלית מכיוון מוצבי החרמון הסוריים. כבר בשלב הלחימה הראשון בשעה 15:40 חדרו הסורים לתוך המוצב.

בתוך דקות ספורות לאחר חדירת הסורים לתוך המוצב, התפעלו והתפזרו החיילים הישראליים במקומות שונים במוצב הענק וניסו להגן על עצמם בתוך המנהרות, המעברים והפתחים. למעשה התפעלו 54 החיילים, שהיו בתוך המוצב לשתי קבוצות גדולות: הכוח, שהיה עם המפקד, מנה 17 איש. בכוח השני היו 27 חיילים. 10 חיילים נוספים מצאו מחבוא ומסתור בחוליות, בזוגות וכבודדים במקומות שונים במוצב.

כבר בשעת אחה"צ, בשבת ה-6 באוקטובר 1973, ניסו לוחמי גולני, שיצאו ב-3 נגמ"שים ממוצב הר-דב, לסייע לנעורים במוצב הר החרמון, אלא שכוח החילוץ עלה על מארב סורי, נפגע ונסוג. ניסיון נוסף, שני, לחבור עם המוצב בוצע בלילה ה-6-7 באוקטובר ע"י שתי פלוגות מחטיבת גולני רכובות על זחל"מים. הכוח הגיע לנווה אטי"ב ונערך להמשך הפעולה. אלא שפעולת החילוץ בוטלה ע"י אלוף פיקוד הצפון בהעדר מידע מודיעיני עדכני על מצב חיילי מוצב החרמון ועל היקף הכוחות הסוריים שמסביבו. בינתיים תגברו הסורים את כוחם בגזרת מוצב החרמון במאות צנחנים וחיילי חי"ר, שנערכו במקומות החולשים על דרכי הגישה בין הסלעים.

חיילים סורים כיתרו לחלוטין את מוצב החרמון, והתבצרו בעמדות מאולתרות הפזורות בכל העמדות ונקודות המפתח החשובות בגזרת החרמון: "גבעה 17", "גבעה 16", "רכבל עליון", "המוצק", "עיקול הטנק", "גבעה 24", "רכבל תחתון", ו"גבעה 10" (החולשת על מגידל-שמס).

הכוח שהיה עם מפקד המוצב, 17 חיילים אשר חלקם שייך לגדוד גדעון, הצליח לחמוק בלילה (ליל ה-6 באוקטובר) מן המוצב, אך סמוך ל"רכבל עליו", כמאה מטרים מן המוצב, עלה ונתקל במארב סורי. חמישה מאנשיו נהרגו, שניים נשבו, אך עשרה אחרים ניתקו נגע, נסוגו, ניווטו כל אותו לילה, והצליחו לבסוף להגיע בשלום לקווי צה"ל.

הכוח השני שכלל כאמור 27 חיילים ניסה פעמיים להגיח ממחבואו, אך בכל פעם התגלה וספג אבידות. ארבעה מאנשיו נהרגו, והשאר נכנעו. שאר החיילים, שנותרו במוצב, במקומות שונים ומוסתרים, הסגירו את עצמם בלית ברירה ונפלו בשבי, בימים שלאחר מכן, סה"כ נהרגו 13 חיילים. 31 נפלו בשבי. בבוקר ה-8 באוקטובר ניתן אישור לתקוף את מוצב החרמון לאחר שהיו ידיעות, כי יש בו עדיין חיילים נצורים.

התקדמות איטית מאבן לאבן ומעמדה לעמדה

קרב ההבקעה בחזית הצפון (11 עד 24 באוקטובר 1973)

ב-11 באוקטובר 1973, בהמשך להתקפת הנגד שהביאה את צה"ל לשליטה מלאה על כל רמת הגולן (8 עד 10 באוקטובר 1973), פתחו כוחות פיקוד צפון בקרב הבקעה גדול לשטח סוריה. היה זה "מאמץ עיקרי" של צה"ל בחזית הצפון, שנועד לפתוח שלב חדש במלחמה וכפיית הפסקת אש על סוריה. לאחר ריכוך אווירי ארטילרי כבד על הקו הסורי הקדמי בוצעה התקפה דו-אוגדתית מדורגת. ראשונה הבקיעה אוגדת רפאל איתן עם לוחמי חטיבת גולני ועם לוחמי חטיבה 7 בציר ג'זבתא אל ח'שב-מזרעת בית ג'ן. מיד אחריה הבקיעה אוגדת דן לנר בגזרת ח'ן-ארינבה, על הכביש הראשי (ציר "אמריקה") לכיוון דמשק.

קרב ההבקעה ארך יומיים (11-12 באוקטובר 1973) ובמהלכו הובקע המערך הסורי ונכבש שטח גדול עד קו מזרעת בית ג'ן-תל-א-שמס-תל-ענתר-כוחות אוגדת איתן עמדו להמשיך בתנופה לעבר מערכי סעסע, וכוחות אוגדת לנר היו בתנועה לעבר מחנות כנכר, אך המשך התקיפה בוטל בגלל הופעת כוח שריון עירקי באגף הדרומי של כוחותינו.

הופעת חילות המשלוח העירקים והירדנים בגזרת תל-ענתר-כפתה על כוחותינו היערכות מחודשת. אוגדת לנר תוגברה בחטיבת השריון 205 בפיקוד יוסי פלד ונערכה לבלימת העירקים, שקיבלו סיוע אווירי וארטילרי סורי. ב-13 באוקטובר התפתח קרב יום ע"י כוחותינו, והכוח העירקי ספג אבידות כבדות. באותו יום הופסקה גם התקדמות אוגדת איתן לעומק השטח הסורי, וחילי גולני נערכו עם כוחות השריון קטנים במקומות שולטים בגזרת סעסע-מזרעת בית ג'ן, לבלימת התקפות נגד צפויות.

במשך שבוע ימים (14 עד 21 באוקטובר 1973) נערכו קרבות מקומיים בגזרות שונות של "המובלעת הסורית". כל התקפות הנגד של הסורים (בגזרת מזרעת בית-ג'ן) ושל העירקים והירדנים בדרום "המובלעת" נהדפו. יתרה מזאת, כוחות מאוגדת לנר הרחיבו את שליטתם ע"י כיבוש התילים ענתר ועלקיה, ואח"כ נכבשו שטחי מפתח נוספים להגנת "המובלעת", תל-א-שמס (12-14 באוקטובר 1973) ואום-בטנה (19 באוקטובר 1973). חילי גולני המשיכו להחזיק במזרעת בית-ג'ן, בגזרת חדר, בתל אחמר, ובצומת חדר. גודר הטירונים שהה בכפר חרפא בלב "המובלעת הסורית".

כיבוש מוצב החרמון (בוקר 22 באוקטובר 1973)

לקראת שחר ה- 22 באוקטובר 1973, גילו לוחמי חטיבת גולני מידה נוספת של כוח סבל עקשנות ועיקשות, התמדה ודבקות במטרה, ומתוך הכרת חשיבות המשימה ורצון אדיר המונע ע"י גאוות יחידה מיוחדת במינה הצליחו לשבור לבסוף את ההתנגדות הסורית ב"דרך אל היעד". פלוגת תגבורת מכוח החסימה, מ"גדוד אריות הגולן" שנשלחה לסייע בפינוי הפצועים וההרוגים של גדוד "הבוקעים הראשון", בסיוע הפגזה ארטילרית צמודה וכבדה – הצליחה יחד עם לוחמי פלוגה א' של הגדוד להשתלט על אזור גבעה 17 במרחק של 600 מטר מן המוצב עצמו. בשעה 06:00 החלו חיילים וקצינים סורים לנטוש את עמדותיהם ולנוס צפונה (חלקם נהרגו וחלקם נשבו ע"י כוח דו פלוגתי של הצנחנים, שהתקדמו מכיוון צפון אל עבר מוצב החרמון). בשעה 09:00 כותר מוצב החרמון ע"י חיילי גולני. חבלני פלוגת ההנדסה בדקו היטב את כל הכניסות מחדש למיקוש, וב- 10:30 טוהר המוצב סופית. בשעה 11:00 הונפו סוף-סוף דגל המדינה ודגל החטיבה במרומי המוצב הישראלי, ומפקד הכוח דוד כץ (כצ'לה) דיווח בלי להקפיד על כללי הדיבור בקשר: "תחנות כל העולם הקשיבו, החרמון בידינו!"

ההעפלה אל עבר מוצבי החרמון

"מבצע קינוח" – כיבוש מוצבי החרמון (21-22) באוקטובר 1973

למרות כשלון ההתקפה ב-8 באוקטובר 1973 היה ברור לרמטכ"ל, לחפ"ק פיקוד צפון, למח"ט גולני, ללוחמיה ולמפקדיה, כי יש לעשות נסיון נוסף לכבוש שטח חיוני זה, שערכו הצבאי-אסטרטגי היה רב ביותר. לא בכדי כינו לוחמי חטיבת גולני את המוצב הישראלי הגדול בכתף החרמון "העיניים של המדינה". היו במוצב החרמון, הגדול והחשוב ביותר במוצבי צה"ל בחזית הצפון, מתקני התרעה, מתקני תצפית ומתקני בקרה משוכללים ביותר של חילות האוויר, הקשר והמודיעין. הפעולה לשחרור מוצב החרמון נדחתה מספר פעמים, עד שניתן היה לרכז כוחות מתאימים וסיוע אווירי וארטילרי. בימים 19-20 באוקטובר 1973 היה חשש, כי לא יהיה אפשר לבצע את הפעולה בתוך שתי יממות כמתוכנן בשל מזג האוויר הגרוע. השמועות על הפסקת האש הכללית העומדת בפתח והידיעות והידיעות כאילו 40 מאנשי המוצב עדיין נצורים בקומה התחתונה וממשיכים בלחימה הביאו את שר הביטחון משה דיין לכלל החלטה להורות למטכ"ל לבצע את הפעולה בלילה ה-21-22 באוקטובר 1973. בלילה שלפני הפעולה (לילה ה-20.10.73) כבר התמקמה תצפית מיחידת סיור נבחרת ב"מצפה שלגים", והושלם תכנון המבצע והתיאום עם חיל האוויר. מבצע "קינוח" תוכנן כמבצע דו חטיבתי מתואם להתקפת לילה, שיבוצע ע"י חטיבת גולני וחטיבת הצנחנים (בפיקוד אל"מ חיים נאדל) בסיוע מאסיבי של חיל האוויר ובסיוע ארטילרי צמוד. ראשונה הופעלה כבר בשעות אחה"צ (21.10) חטיבת צנחנים שהונחתה כמבצע מוסק במספר סבבים של מסוקים במרום החרמון בעורף הסורים, והחלה בכיבוש הרכס מצפון לדרום. סה"כ הונחתו כ-600 צנחנים שכבשו במשך כל הלילה את יעדיהם מול התנגדות קלה יחסית והשלימו את ההשתלטות המלאה על "מוצב הפיתולים", "מוצב המצוק" ו"מוצב החרמון הסורי". בפעולה נהרגו שני צנחנים. בערב ה-21 באוקטובר הופעלה חטיבת גולני שוב בהתקפה ישירה בשני צירים, כוח רגלי וכוח ממונע, מאזור הכפר הדרוזי מג'דל-שמס אל עבר כתף מוצב החרמון. הקרב היה ארוך ועקוב מדם, ונמשך בהפוגות קצרות כל אותו הלילה. החיילים הסורים, שהיו מאומנים ומצויידים היטב, נערכו בעמדות שולטות, רובן ככולן מחוץ למוצב. חיילי גולני נלחמו הפעם בקרב על "העיניים של המדינה" בעקשנות מיוחדת במינה.

סריקה וחיפוי במוצב החרמון

איתור ופינוי הפצועים מן השטח

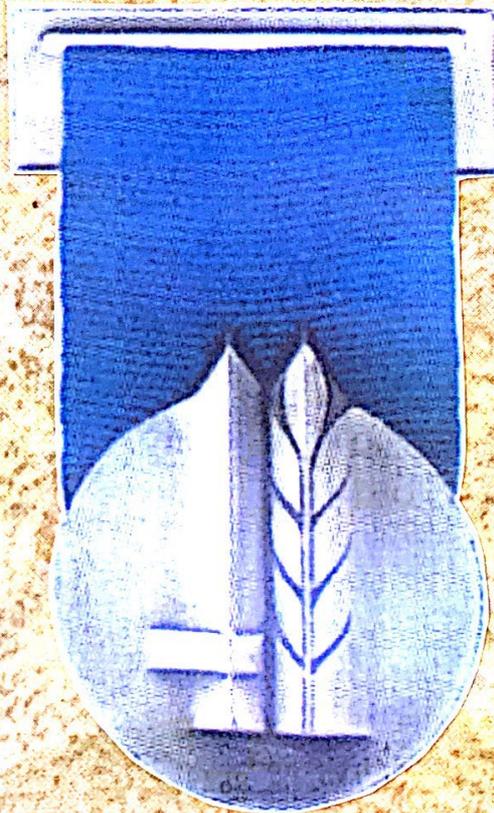
הנפת דגל המדינה ודגל החטיבה
על אנטנות מוצב החרמון הישראלי

**עיטור המופת לדב רוזנטל על גבורתו
בקרב על החרמון**

**2133159 סמל ראשון
דב רוזנטל ז"ל**

ביום 22 באוקטובר 1973, בקרב על החרמון, הובילה פלוגה ג' לגבעה 17 כשהחלו לירות עליה מגבעה, שלחה פלוגה ג' חוד מפלוגה א' שסמ"ר דב רוזנטל נמנה עמה.
הם התחילו לעלות על הגבעה ונתקלו בעמדה סורית. ההיתקלות היתה בחושך, והכוח השיב אש אל מקורות הירי, לפי הרשף. סמ"ר דב רוזנטל ז"ל דילג קדימה כדי לאכז את הצלפים. תוך כדי תצפית נפגע ע"י אחד מהצלפים, רך התרומם שנית כדי לדווח היכן הצלפים – ואז נורה ונהרג. במעשהו זה גילה אומץ לב ותושייה למופת.

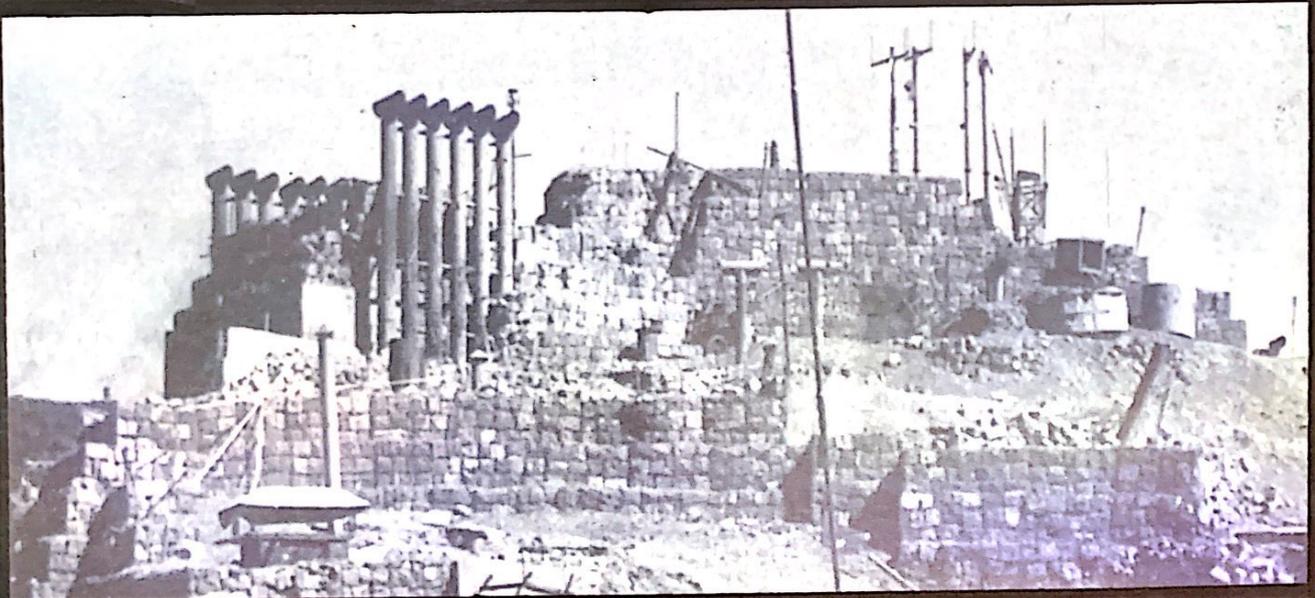

החרמון של גולני / חיים חפר

כאן לא רצים; כאן הולכים; לאט, כמו במקדש.
עומדים על הגבעה הנשקפת אל שדה-הקטל ושומעים הכל מחדש.
רואים את ילקוטיהם של הנערים שהסתערו חזה מול קנה.
ואשר לא ישובו לקחת אותם ולא יחזרו עוד למחנה.

אתה הולך בין התרמילים הריקים, בין זנבות הבזוקות, בין שאריות הציוד.
סר הצדה מפני הנפלים, מפני מסכות הגז הסוביטיות, מפני רמוני המלכוד.
אתה עובר בין העמדות בין התול'רים המכוונים עדין אל הכביש.
אתה רואה את המות אשר עבר כאן ולא הבדיל בין איש לאיש.
אתה רואה את הברזל הקרוע והמעוות.

אתה שומע את השמות, הנאמרים עדיין כלאחר יד.
אתה רואה את נתיב הדם פשוטו כמשמעו על סלע, על האדמה, על ילקוט-צד-
כאן דרך הקרבות של גולני, עובר-אורח.
כאן הולכים לאט.

כאן עומדים משתאים ונושמים את אויר החיים.
אנשי חיל-הרגלים; אנשי גולני, הגבורים המופלאים.
כאן בני מסס, אשר הלך לבדו והשמיד את חולית הבזוקאים.
כאן האפסנאי אשר רץ עם התחמושת כאשר הדם שותת מן הפצעים.
כאן שני המם-פאים ממשיכים לפקד כשבגופם ננעצים הקלעים.
כאן ויקטור רוט, אדמונד סירור ואברהם אזוט - סמלים וטוראים.
כאן ציון ופרלמן ואהוד חזקיהו - כל עם ישראל - אשר ברמונים, בעוזים
ובמקלעים.

הסתערו אל המצודה בנפש טרופה, בגוף שכולו קרעים.
עד אשר ראו מבעד לעינים המכוסות דם.
עד אשר ראו על המוצב את דגל ישראל ואת דגלם.
עד אשר שמעו את כצלה צועק באלחוט נרגש ונפעם.
"החרמון בידי גולני! הקשיבו תחנות כל העולם!"

כאן הולכים לאט, כאן יש אבנים שעליהן לא דורכים.
כאן מצבות מלחמה כואבות בין סלע ושיח ו - מוזר מאוד - שלשה פרחים!
כאן עומדים על הרכס שטוף הרוחות מול נופי אלהים גדולים ונפתחים.
כאן נושמים אויר דק, כאן השמים קרובים וסמוכים.
כאן זוכרים הרבה דברים שלעתים קרובות אנחנו כל-כך מהר שוכחים.
אז לך לאט, עובר-אורח, גמע כל פרט, כל רגע, כל חלק.
וזכור מה יש על האדמה, כשתבוא להחליק על השלג.

2133159 סמל ראשון
דב רוזנטל ז"ל
22.10.1973 – 27.2.1953

יִזְכֹּר

יִזְכֹּר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת בָּנָיו וּבָנוֹתָיו
אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם בַּמָּאֲבָק עַל הַמְדִינָה בַדֶּרֶךְ
וְאֶת חֵילֵי צְבָא-הַגְּנָה-לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר נָפְלוּ בַמְלַחְמוֹת יִשְׂרָאֵל.

יִזְכֹּר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזֵרְעוֹ
וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים וְחֻמְדַת הַגְּבוּרָה
וְקִדְשַׁת הַרְצוֹן וּמְסִירוֹת הַנַּפֶּשׁ
אֲשֶׁר נִסְפוּ בַמְעַרְכוֹת הַכְּבִדוֹת.

יְהִי גְבוּרֵי הַדְּרוֹר וְהַנְּצַחוֹן
הַנְּאֻמִּים וְהַאֲמִיצִים
חַתוּמֵי בִלְב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר הַדּוֹר.

